

STAROVIČSKÝ

Z P R A V O D A J

ČERVEN 2020
ČÍSLO 82

Úvodník

Vážení spoluobčané, v těchto dnech je před námi závěr školního roku, jehož poslední měsíc je letos velmi odlišný oproti rokům minulým – žáci prvního stupně se mohli vrátit po koronavirové pauze opět do školních lavic, a mimořádně v něm mohli zažít jak restart školní výuky, tak i její ukončení v rámci školního roku. Můžeme zde

najít chronologii i s kolísavým průběhem počasí v tomto období, kdy se v poměrně rychlém sledu střídaly vysoké i nízké denní teploty a zároveň velmi suché a naopak na srážky bohaté etapy.

V tomto období je těžké věnovat se jakémukoli tématu, aniž by nebylo svázáno s koronavirovou pandemií, tedy dobou, která byla v mnoha ohledech pro jednotlivce, firmy i státní instituce zcela výjimečná. V jejím počátku byla důležitá především ochrana životů a zdraví obyvatel, pro všechny to byla nová zkušenost a bylo nutno řešit spoustu neobvyklých rozhodnutí většinou v časové tísní. V současné době, kdy již proběhlo uvolnění mimořádných opatření, a snad už můžeme říci po překonání tohoto těžkého období, mají prioritu otázky ekonomického poklesu jak příjmů obyvatel, kteří byli nějakým způsobem pracovníě omezeni, tak především zaměstnavatelů počínaje stagnací jejich činnosti či výroby, která přechází jen velmi pozvolně na hodnoty z počátku letošního roku. Podobný dopad budou mít uvedené skutečnosti také na vlastní provoz naší obce, především na plánované investiční akce. Spolu s poklesem daňových příjmů pravděpodobně dojde k podstatnému snížení dotační podpory, kterou je většina akcí realizovaných naší obcí podmíněna. V současné době ještě není známo, které dotační tituly budou zcela zrušeny a které jen finančně omezeny. Pro vedení obce to znamená odsunout zahájení plánovaných aktivit na pozdější dobu, aby zastupitelstvo obce mohlo rozhodnout o jejich dofinancování z vlastních zdrojů v případě, že bude požadovaná podpora výrazně nižší než původní předpoklad. Pokud se rozhodne kladně o realizaci některé z akcí, bude pak zároveň velmi málo času na dokončení její realizace v kalendářním roce především z důvodu obsazených kapacit stavebních firem. Věřím však, že se i přes uvedené problémy podaří většinu projektů, které byly naplánovány, včas zahájit a také zdárně dokončit.

Vladimír Drbola
starosta obce

Dotace

Rozhodování o podaných žádostech o dotace na letošní rok se z důvodu mimořádné situace pandemie koronaviru a s tím spojených navýšených výdajů krajů i ministerstev odsouvá na pozdější dobu.

S potvrzenými dotacemi je spojena i řada investičních akcí a tak se nejistota ohledně termínů přesouvá i na realizaci plánovaných akcí. V současnosti nedokáže ještě žádná instituce odpovědět na dotazy týkající se snížení rozdělovaných finančních prostředků nebo termínů jak vlastního přidělování dotací, tak i následné realizace.

Rekonstrukce mlátičky

V měsíci květnu byla zakoupena historická mlátička včetně lisovacího stroje, která bude osazena na veřejném prostranství jako dekorace. Mlátička pochází z obce Šarátice, obec ji zakoupila od fyzické osoby za cenu 7 tis. Kč. Jedná se o výrobek firmy Rolnická strojírna a slévárna Dobruška, Mladá Boleslav (24MT). Rok výroby cca 1944. Iniciátorem akce byl p. Z. Dolák, který vše včetně dopravy na místo dohodnul a následně se nejvyšší mírou podílel na její celkové pohledové rekonstrukci, při které mu pomáhali pracovníci obce, p. Antonín Klecandr a p. Josef Panic. Mlátička bude osazena na veřejném prostranství, pod obecním úřadem na křižovatce ulic Nová a Příční spolu s ručním fukarem, který taktéž opravil p. Z. Dolák. Fukar firmy Továrna na hospodářské stroje a slévárna K. & R. Ježek Blansko darovali zdarma manželé Petr a Alena Tomkovi, Starovičky 181. Nad oběma stroji bude vytvořen přístřešek, který osadí p. Antonín Klecandr v termínu červenec - srpen 2020.

Kolaudace hasička

V měsíci červnu byla provedena kolaudace budovy hasičské zbrojnice. Budova byla do současného stavu uvedena úpravami, přístavbami a dílčími rekonstrukcemi, které byly zahájeny na podzim r. 2013. Celková částka za kompletní rekonstrukci včetně vybavení nábytkem veškerých prostor včetně dílny a skladu je 5 745 403,- Kč. Sbor dobrovolných hasičů Starovičky, který budovu užívá, má nyní plně funkční zásahovou jednotku, členská základna má celkem 19 aktivních členů dospělých a 14 dětí.

Úprava veřejného prostranství

V měsíci dubnu byla provedena úprava veřejného prostranství v lokalitě ulic Nová a Sklepy v prostoru opuštěných zahrádek. Byly vykáceny staré a poškozené ovocné stromy, urovnaný terén tak, aby mohl být udržován sečením komunální technikou a nakonec byla celá plocha oseta travním semenem.

Zemní práce – urovnání terénu pásovým bagrem, dovoz a odvoz hlíny provedla firma Hana Holásková Šakvice, ostatní práce provedli pracovníci obce.

Infopanel skok daleký

V měsíci květnu byl osazen trojboký informační panel ve sportovním areálu v prostoru doskočiště pro skok daleký. První tabule zobrazuje životopis a dosavadní sportovní úspěchy reprezentanta ČR ve skoku dalekém a místního rodáka Radka Jušky, na druhé je představena blíže sportovní disciplína „skok daleký“ včetně dosavadních světových i kontinentálních rekordů, třetí tabule popisuje předpisové parametry sportoviště, základy techniky skoku do dálky a tréninkové metodické postupy. Grafický návrh i vlastní výrobu infopanelu provedla reklamní agentura DD tisk s.r.o. Hustopeče. Panel osadili pracovníci obce.

Oprava vozovky u parku

V měsíci květnu byla provedena oprava kostkové komunikace u parku v prostoru trafostanice z důvodu špatného odvodu dešťových vod do kanalizace. Na nutnost opravy upozorňovali místní občané poměrně dlouhou dobu, stavební firma měla provést stavební práce již na podzim, po několika odkladech termínu se však podařilo opravu realizovat až nyní. Úpravu podloží vozovky zhotovila firma Stavby RUFA s.r.o. Velké Němčice, dlaždičské práce provedl p. Čaba Haga Rakvice.

Upozornění

Obec Starovičky upozorňuje občany, aby nevhažovali do odpadu vlhčené ubrousky, které způsobují ucpávání zařízení čistírny odpadních vod a jsou také nejčastějším zdrojem poruch čerpadel a jejich odstávek. Na snímku v tomto čísle zpravodaje si můžete prohlédnout nátokový koš na ČOV jen po několikaletém provozu a sami si můžete udělat úsudek, jestli příště nevhodíte vlhčený ubrousek raději do odpadkového koše.

Poděkování

Obec Starovičky děkuje manželům Petru a Aleně Tomkovým, Starovičky 181 za darování historického ručního fukaru určeného pro osazení na veřejném prostranství.

Obec Starovičky děkuje p. Zdeňku Dolákovi, Starovičky 132 za veškerou činnost při rekonstrukci historické mlátičky - od původního záměru osazení stroje na veřejném prostranství, dohodu s původními majiteli, dopravu na místo až po provedení a zdárné ukončení celkové rekonstrukce. Poděkování patří i všem ostatním, kteří se jakýmkoli způsobem na uvedeném projektu podíleli.

text/foto: VD

Odpadové hospodářství

svoz odpadu

svoz bioodpadu

červenec

středa 1. 7. 2020

čtvrtek 2. 7. 2020

středa 15. 7. 2020

čtvrtek 16. 7. 2020

středa 29. 7. 2020

čtvrtek 30. 7. 2020

srpen

středa 12. 8. 2020

čtvrtek 13. 8. 2020

středa 26. 8. 2020

čtvrtek 27. 8. 2020

Foto: úklid obce (2019)

Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Jak jsme si poradily s distanční výukou v mateřské škole?

Uvědomily jsme si, že situace spojená s omezeným provozem školky byla pro nás všechny neobvyklá, proto jsme rodičům a dětem nabídly činnosti, které si mohli doma dobrovolně plnit.

U předškoláků to byla zábavná forma přípravy do první třídy.

Rodičům jsme poradily, jak s dětmi pracovat a plnit úkoly. Připomenuly jsme důležitost úchopu tužky, správného sezení a samostatnosti při práci. Témata byla vypracována dle Třídního vzdělávacího programu a každý týden aktualizována. Úkoly byly zadány tak, aby obsáhly všechny oblasti rozvoje dítěte.

My jsme taky nezahálely a třídy jsme průběžně desinfikovaly, pěkně uklidily a připravily zase k další spokojené hře dětí.

Některé děti se distanční výuky zúčastnily a pochlubily se svojí prací ve školce, za co jim a jejich rodičům děkujeme a doufáme, že to byl pro ně příjemně strávený čas.

(Kolektiv učitelek MŠ)

Den dětí

Po dlouhém odloučení, z důvodu koronaviru, jsme se opět všichni sešli v mateřské škole. Děti nám za tu dobu, co jsme se neviděli, pěkně vyrostly. Spokojení, že se opět vidíme, jsme si společně mohli oslavit den dětí. Běžně máme připravenou hru se značenou trasou a plněním úkolů. Děti trasu prochází a plní různé úkoly, za což je na konci cesty čeká ukrytý poklad. Letošní

oslava byla trochu jiná. Protože nesmíme vycházet s dětmi mimo areál školy, tak jsme připravily trasu se zadanými úkoly pouze kolem školy. Zdokonalovali jsme se v hodu na cíl, skákání panáka, prolézali jsme strachovým pytle, probíhali slalom, skládali rozstříhané obrázky dětí světa, kreslili křídou na chodník, podlézali pod lanem. Po splnění všech úkolů pak na děti čekalo to největší překvapení - hledání pokladu. Na každé dítě se těšila obálka štěstí, kde měl každý malý dárek - diplom na vybarvení. Po obědě následovala sladká, zmrzlinová tečka. Pěkně jsme si společně dopoledne užili.

(Kolektiv učitelek MŠ)

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Návrat žáků do školních lavic

25.5. 2020 se školní lavice opět zaplnily žáky. Po dvouměsíčním uzavření škol nastoupilo do naší školy celkem 34 žáků. Ostatní žáci, kteří z různých důvodů nemohli znovu začít školu navštěvovat, pokračují v distančním vzdělávání (t.z. vzdělávání na dálku), které probíhalo po dobu uzavření škol z nařízení vlády.

Výuka se uskutečňovala formou zadáváním úkolů na web stránky školy a online hodin ve všech ročnících. Žákům byly zadávány úkoly pravidelně 2x týdně, které vzorně plnili a poctivě se zúčastňovali on-line výuky. Zpětnou vazbou pro ně bylo pravidelné vyhodnocování a zasílání opravených prací zpět.

Od 25. 5., kdy se mohli žáci 1. stupně, za dodržení stanovených podmínek, vrátit zpět

do školy, probíhá výuka ve dvou vyučovacích blocích. Jedná se o dopolední a odpolední vzdělávání. Toto vzdělávání si nastavila každá škola dle svých možností. Žáci byli rozděleni do tří skupin podle tříd. Do prostor školy vstupují podle časového harmonogramu, aby bylo v co největší míře dodrženo nemísení žáků různých skupin. Při příchodu je všem měřena teplota. V prostorách školy se pohybujeme v rouškách. Roušky žáci nemusí mít pouze, když sedí sami v lavicích. Dohlížíme na dodržování hygienických pravidel – mytí a dezinfekci rukou, pohyb v rouškách ve společných prostorách a na dodržování vzdáleností mezi žáky. Důkladně jsou dezinfikovány třídy, jídelna, WC a všechny společné prostory školy.

Pro žáky se nám podařilo organizačně zajistit i stravování ve ŠJ, přičemž jídelnu mohou opět společně navštívit jen žáci dané skupiny. Vytvořili jsme tak harmonogram, podle kterého žáci na obědy dochází a jsou vždy pod dohledem pedagogického pracovníka, aby i tady byla dodržována nastavená bezpečnostní pravidla. Zajištěním obědů jsme se snažili co nejvíce vyjít rodičům vstříc a ulehčit jim v této „podivné“ době.

Ve vyučovacích blocích srovnáváme úroveň vědomostí žáků a pokračujeme ve zvládnutí učiva jednotlivých ročníků. Vzhledem k tomu, že dle nařízení vlády není možné, aby

se setkávali žáci jednotlivých ročníků, je i nadále uzavřena školní družina. Vedení školy však vyhovělo požadavkům rodičů a zajistilo, pro jednu skupinu - nejmladší žáky, tzv. odpoledního vzdělávání. Toto vzdělávání v podstatě nahrazuje činnosti ŠD, probíhá dokonce podle plánu školní družiny, není to však klasická ŠD, protože toto vzdělávání je redukováno velkým počtem omezujících předpisů. Nebylo možné bohužel zajistit odpolední výuku pro více skupin právě kvůli nařízením vlády a na zajištění odpoledního vzdělávání pro všechny skupiny nedisponuje naše škola dostatečnými prostorovými ani personálními kapacitami. Závěrem bychom chtěli poděkovat všem rodičům za trpělivost a spolupráci při novém způsobu domácího vzdělávání, kterou zvládli na jedničku.

(Kolektiv učitelek ZŠ)

Zlomky

Poslední nové učivo matematiky 4. ročníku, které nám ještě chybí zvládnout po návratu do školy, je učivo o zlomcích a se zlomky. Ještě před zavedením nouzového stavu, a tím pádem před zavřením škol, jsme z dotace pořídili novou pomůcku. Už po prvních hodinách matematiky jsme se žáky zjistili, že tato demonstrační pomůcka je opravdu „bezva“ a přispěla ke snadnému pochopení a ovládnutí učiva.

(Wal)

Jak jsme se třetíky poznávali kruh a kružnici

Kruh a kružnice patří k základním geometrickým tvarům. Jak kružnici narýsovat kružítkem, to už umíme. Ale co si to zkusit na čerstvém vzduchu a bez pomoci kružítko? Jde to vůbec? Zvládneme to? Tyhle otázky si kladli žáci předtím, než jsme se vydali na školní dvůr. Po krátkém vysvětlení a rozdělení pomůcek jsme si to vyzkoušeli. Avšak

někteří žáci zjistili, že pouze s pomocí provázku a kolíku není jednoduché kružnici na zemi nakreslit. Největší problém nám dělalo to, že jsme museli mít pořád napnutý provaz, abychom neměli místo krásné kružnice bramboru. Na závěr jsme měli ještě pár minut čas, tak jsme si mohli naše pověšené kružnice vyzdobit podle své fantazie.

(Fra)

Oznámení

Ředitelství ZŠ oznamuje, že výuka ve školním roce 2019/2020 končí dne 26. 6. vydáním závěrečného vysvědčení. Vysvědčení se bude předávat 1. vyučovací hodinu odpoledního vzdělávacího bloku, poté se žáci rozejdou domů. Oběd tento den nebude poskytován a odpolední vzdělávání se neuskuteční.

Způsob předávání vysvědčení se bude odvíjet od aktuální epidemiologické situace a škola o něm bude včas informovat na svých webových stránkách.

Provoz MŠ končí 10.7. 2020.

Nový školní rok 2020/2021 začíná 1.9. 2020 slavnostním zahájením nového školního roku.

Přejeme žákům, dětem, rodičům a vůbec všem, pohodové, radostné, poklidné prázdniny, příjemné počasí, dostatek odpočinku a budeme se těšit na nový školní rok., který jak všichni doufáme proběhne bez jakýchkoliv omezení, příkazů a zákazů.

Kolektiv ZŠ a MŠ

www.zs-msslarovicky.cz

Z NAŠÍ FARNOSTI a nejen o ní

Milí čtenáři našeho jistě daleko, široko nejpěknějšího zpravodaje. Za to, že tak hezky vypadá, jsme vděční naší skvělé redakci – paní Ivě Horákové a paní Hance Kapustové. Především ale, grafické úpravě pana Vlastimila Ovísky ml., který ho dokáže tak poutavě podbarvit a naladit nás nádhernými, ba až uměleckými fotografiemi každého ročního období, jejichž autorem je pan Zdeněk Trněný. Díky Zdeňku, vždy se dlouho kochám... Zpravodaj s takovou úpravou v žádné dědině nenajdete. Myslím, že ani ve městě. Musíme si jich za to vážit a také děkovat. „Tož teda děcka, děkujeme! Trófám si děkovat snád' za všechny čtenáře.“ Náš ZPRAVODAJ je umělecké dílo!

Zpravodajstvím z naší farnosti se hlásím poprvé v tomto roce. Co bylo třeba sdělit v prvních měsících, bylo zamontováno v Tříkrálové sbírce a v rubrice o Kadetu. Jak všichni víte, 1. března byl v naší zemi hlášen první nakažený koronavirem. No a my farníci jsme měli naplánované farní odpoledne o první postní neděli a to 8. března. Sešlo se nás asi 25 osob a jen jsme se tak o této nové nemoci lehce pobavili a nikdo z nás netušil, jaký to vezme spád. Již za čtyři dny – 12. března byl vyhlášen NOUZOVÝ STAV! Byly uzavřeny školy, divadla, kostely atd. Obchody otevřeny jen omezeně. Osobám starším 65 let, doporučeno nevycházet. Od 16. 3. zůstaly matky doma s dětmi a učily se s nimi přes internet. Bez roušky se nevycházelo a nikam nevcházelo. Nikdo z nás něco takového ještě nezažil a nedovedl si na začátku představit, že by se takhle dalo žít třeba tři měsíce! Že se nebudeme vídat, navštěvovat, sedávat v kostele. Podívejte se a ono to šlo. „Při

troše dobré vůle ide všechno“ – jak říkali stařečci. Děti školu zvládaly přes internet a s Učitelkou. Pro nás křesťany, připravila TV Noe a radio Proglas každodenní vysílání mší svatých, společné modlitby růžence a různé zajímavé pořady. Také Česká televize spustila ČT3, program s retro filmy a pořady pro seniory, aby tu domácí samotu lépe zvládali. Dvojka, kromě, Noe nám také předkládala mše svaté. Takže jsme mohli i velikonoční vigilií a následné svátky duchovně prožít doma i když jinak, ale také krásně. Zase nás to někam posunulo a zjistili jsme, že všechno jde, jenom musíme mít dobrou vůli a umět nesnáze pokorně přijmout. Bohu díky, všechno se zvládlo a lidé si zase dokázali pomáhat. Pořád však musíme říkat „zatím“ a být neustále obezřetní a dodržovat nařízení. Také musíme děkovat za zdravotníky a lékaře, kteří pečovali v neskutečných podmínkách na úkor své rodiny o postižené touto nemocí...

První mše sv. po uvolnění byla v našem kostele sloužena pro 15 osob a to ve středu 29. dubna. Od 11. května již bylo povoleno v kostele 100 osob, což pro nás znamenalo možnost nedělních mší bez omezení. V sobotu 16. května jsme se v našem kostele rozloučili s paní Drahomírou Ovískovou. První nedělní mši jsme u nás slavili 17. května. Od 18. května byl zrušen NOUZOVÝ STAV a 25.5. zrušeno nošení roušek venku, avšak v uzavřených prostorách toto nařízení stále trvá. Děti se vrací do škol. V kostele nosíme roušky stále a používáme dezinfekci a dezinfekční ubrousky. Jak je vidět, lidé dokáží být disciplinovaní a snad nikdo si nestěžuje, aniž by se snažil tato opatření obcházet. Na všechno se dá zvyknout. Ani kluci, naši ministranti vůbec neprotestují a

poslušně našim kněžím posluhují v rouškách.

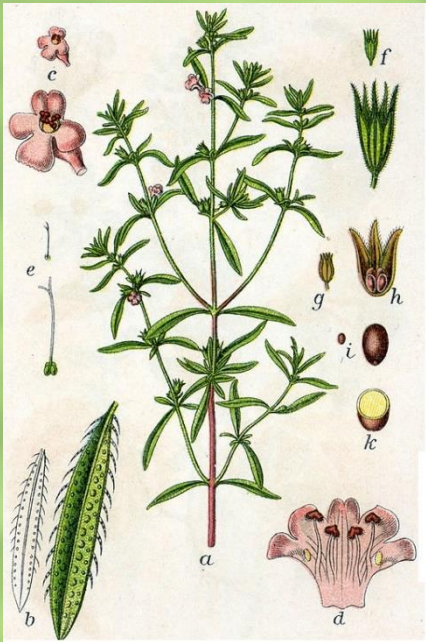
S dalším uvolňováním a to povolením shromažďovat se až v počtu 500 osob, se uskutečnila v Hustopečích 12. 6. NOC KOSTELŮ. V našem kostele jsme v neděli 14. 6. oslavili svátek TĚLA A KRVE PÁNĚ – BOŽÍ TĚLO. Také poutní místo Žarošice, kam od nás jezdíme k Panně Marii žarošické – divotvůrkyni moravské, na Fatimské poutě, zvalo na první třináctku v tomto roce – 13. června. K poutím do Žarošic musím podotknout, že od nás se tam chodilo na pouť od nepaměti. Samozřejmě pěšky. O tom snad někdy příště... Také tradiční zakončení školního roku s žehnáním polí a odměnou dětí za celoroční tvoření záložky (úkol uplynulého školního roku), se mohlo uskutečnit a to v neděli 21. 6. v 16.30 hodin. Tentokrát však nebylo možné posedět a pozpívat si u Božích muk, protože od neustálého provozu kolem opravy dálnice a převážení plných fůr hlíny kolem Božích muk jsou i posezení u nich zahalena vrstvou prachu. Přesunuli jsme se proto trochu výš a to k Obrázku. Jak se nám tam líbilo, to až zase příště, protože to bude až po redakční uzávěrce našeho zpravodaje. Za celou farnost přeji všem občanům krásné léto, bohaté na úrodu. Alespoň hojnost toho, co nám na jaře nepomrzlo. Bohu díky i za to, co zbylo a především za to, že jsme všichni zdraví.

Anna Haluzová

Seriál o bylinkách a zdraví – 37. díl

Saturejka je bylina známá již v antickém Řecku. V našich kuchyních však chybí a to je určitě chyba. Rostlina je nenáročná na pěstování a dá se dobře vypěstovat i ve Starovičkách...

Saturejka zahradní (*Satureja hortensis*) je jednoletá bylina původem ze Středomoří a z jihozápadní Asie. Podle antických pověstí byla saturejka konzumována „satyry“, to byli antičtí polobohové. Od nich je také odvozen pravděpodobně její název.

Tato bylina se dostala do Evropy před mnoha staletími jako koření. Měla nahradit pepř, který byl drahý, však také jeden z jejích lidových názvů je oslí pepř. Svého času se toto koření řadilo mezi silná afrodiziaka. Již Apicius uvádí v latinské kuchařské rukověti saturejku mezi kořením římských labužníků 3. století našeho letopočtu.

Saturejka obsahuje silice (karvakrol, cymol) a třísloviny. Zejména třísloviny jsou důležité při konzumaci tučnějších jídel. Proto se doporučuje doplňovat přípravu tučnějších mas právě saturejkou. Saturejka podporuje chuť k jídlu, usnadňuje trávení, má protizánětlivé účinky, díky tříslovinám má protiprůjmový účinek a působí i proti nadýmání. Ulevuje při **zánětu žaludku (gastritidu) a tenkého střeva**, uvolňuje **plynatost střev**. A dokonce prý tlumí pocit žízně u diabetiků. Málo známý je i její kardiotonický účinek, to znamená, že srovnává tlak. Pozor ale na předávkování – může dojít k nevolnosti a podráždění ledvin.

Saturejka je jednoletá a seje se na jaře ven do půdy, lze ji pěstovat i v truhlíku či květináči doma za oknem. Saturejka se může stát ozdobou vaší zahrady díky záplavě drobných květů lákajících včely a motýly. Je možné ji vysazovat i jako okrasnou obrubu chodníků. Je vhodné ji pěstovat u rostlin trpících mšicemi, protože saturejka

mšice odpuzuje. Mám to ověřené z vlastní zkušenosti.

Její lodyha je zelená nebo fialová, dřevnatějící na bázi a větvená. Listy tmavozelené, malé a úzké. Dosahuje výšky asi 30 cm. Světle fialové květy jsou ve tvaru klasu. Kvete od července až do prvních mrazků. Nať sušíme na větraném stinném místě.

Víno se saturejkou

Vezmeme 2 lžíce saturejky zahradní, 1 lžíci lístků máty peprné a 1 lžíci květů třezalky tečkované smícháme a zalijeme sedmičkou kvalitního červeného vína. Uzavřeme a 2–3 týdny necháme při pokojové teplotě macerovat, občas protřepeme. Vznikne nápoj, který povzbuzuje organismus. Je dobrý zvláště po prodělaných horečkách. Předcedíme a ráno nalačno si dááme malého panáka.

Čaj ze saturejky

Použijeme 1 kávovou lžičku sušené natě se zalije 3dl vroucí vody. Řeší problém s nechutenstvím a plynatostí. Používá se také jako kloktadlo právě pro své dezinfekční účinky.

Silice na bodnutí hmyzem

Stačí rozmixovat nebo jinak rozmělnit lístky a spolu se vzniklou šťávičkou přiložit na postižené místo. Bodnutí nenateče, existující otok by měl splasknout.

Koupel s bylinkami

Je osvěžující a pomůže při kožních problémech. Lepší je použít saturejku ve směsi s tymiánem, rozmarýnou a šalvějí (sušenými i čerstvými). Dvě polévkové lžíce této směsi v sáčku vložíme do litru studené vody a necháme louhovat do druhého dne. Před koupelí krátce povaříme a vlijeme do připravené lázně.

Využití saturejky v kuchyni

V některých dietách je možné jí nahradit sůl, protože zvýrazňuje chuť jídla. Je velice chutná, jedna z nejoblíbenějších koření. Používám ji společně s kmínem při vaření brambor. Přidává se střídme do masitých pokrmů, nádivek, do pokrmů se zelím, fazolemi a hrachem – celkově je dobrá s luštěninami i do studených salátů. Nejlépe můžeme použít čerstvou jemně nasekanou nať do čočkového, fazolového, ale i bramborového salátu. Dále je dobrá s červenou řepou a je výborná i s tučnými rybami nebo s cuketou.

Při přípravě jídel se doporučuje do jídla pro cca 4 osoby použít 1 lodyhu čerstvé saturejky nebo 1 čajovou lžičku sušených lístků. Při úpravě luštěnin použijeme na 500 g luštěnin 2 lodyhy čerstvé saturejky, případně 3 čajové lžičky sušené.

Tinktura

Silnější účinek než čaj má alkoholový extrakt ze saturejky. Na jeden díl rostliny přidáme pět dílů padesátiprocentního alkoholu a ve tmavé lahvi macerujeme nejméně tři týdny, občas vše protřepeme. Pak přefiltrujeme. Můžeme použít kávový filtr. Uchovává se na chladném místě. Pro harmonizaci krevního tlaku se doporučuje v Herbáři Jiřího Jančí užívání deseti kapek 3x denně.

Saturejkový ocet nebo olej

Připravíme vyluhováním bylin v panenském olivovém oleji či slunečnicovém oleji. Do výše jedné třetiny sklenice naskládáme nadrcenou saturejku a dolijeme vinným nebo jablečným octem a necháme v temnu asi dva týdny. Občas protřepeme. Saturejkový ocet je výborný na saláty, vně se používá na hmyzí bodnutí a štípance. Stejně postupujeme s olejem.

Čajová směs na frigiditu a podporu libida - nápoj lásky

Saturejka má ještě jedno neobvyklé uplatnění. V lidském organismu **vyvolává vzrušení**, čímž přispívá k **odstranění frigidity žen a impotence mužů**. Podobně působících bylinek je málo, proto se saturejka stala základní složkou takzvaného nápoje lásky, který lidstvo již od nejdávnějších dob vyhledává.

Ingredience: nať saturejky - 5 dílů, nať yzopu - 2 díly, nať máty - 2 díly, list ořešáku - 1 díl, nať bazalky - 1dl, kořen vlaštovičníku - 1 díl, nať třezalky - 1 díl. Spaříme 2 kávové lžičky sušené směsí 3dl vroucí vody, necháme 5 minut louhovat.

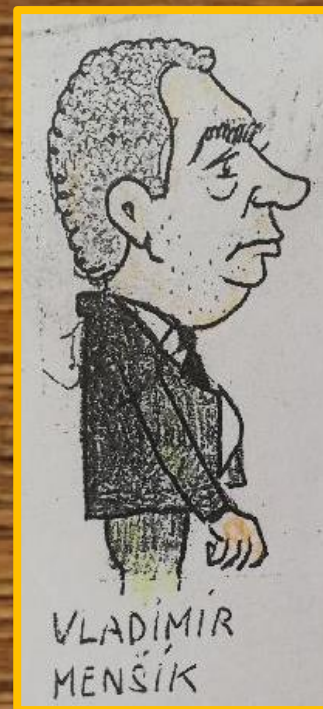
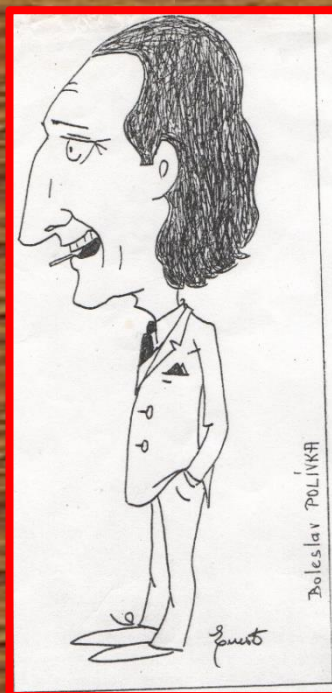
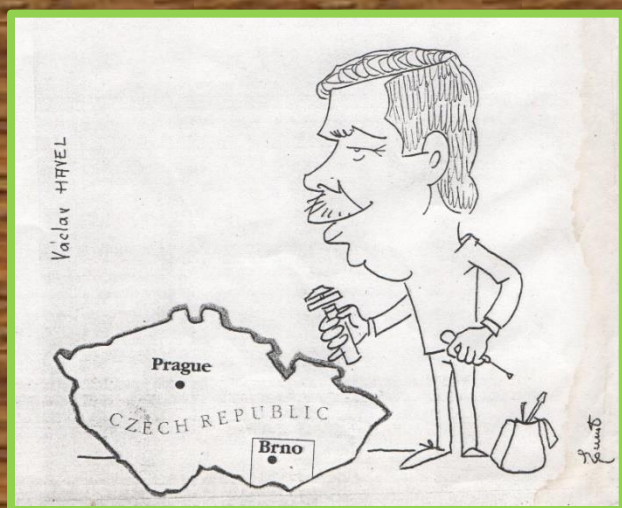
(HaHa)

VÁCLAV ERNEST

Chci se s Vámi podělit o pár krásných karikatur jednoho z nejstarších občanů Staroviček, pana Václava Ernesta, 80 let. Kdo mého dědu znáte, jistě víte, že je vášnivým vlnářem, který v minulosti získal několik ocenění, pěstitelem meruněk, milovníkem sladkého a člověk se srdcem na pravém místě. Věděli jste ale, že má i takový talent? Dědeček maloval obrázky již od svého mládí a sem tam něco vymyslí doteď. Jak on sám se smíchem říká „nejlépe se mi kreslí ti, kteří jsou něčím zvláštní“. Několik jeho karikatur bylo vytištěno v různých časopisech a novinách. Dědův nejoblíbenější zpěvák byl Waldemar Matuška, se kterým se osobně setkal. Předal mu tento krásný obrázek vytukaný na psacím stroji, o který ho po Matuškově smrti dokonce požádala Československá televize z Prahy, aby jej vytiskli jako hlavní ilustraci do časopisu o jeho životě. Mezi dědovými kresbami najdeme několik známých osobností, přátel i občanů ze Staroviček. Pod rukama mu prošla školní tabulka i pozvánky. Bohužel kvůli jeho pracovitě a skromné povaze nebyla jeho tvorba nikdy pořádně oceněna. Dle mého názoru si obdiv zaslouží. Jen tak dál dědečku, mám Tě moc ráda!

Andrea Bendová, 18 let, vnučka

Zprávičky po našem V!.

- Posloucháte, žepré letos nemusíme k moři, že se budem mořit tady! To su ale zvědavé, kde zasé budó bágrovat a co za vobrovskó Palavu z toho bude? Mysím, že to moře bude začít nekde u kolejí na Šakvajdě, protože tam už se neco bágruje. Aby nás pak ale brzo nezahrnuli!
- Ve dvóch uličkách, tam co só tý sklepy, byly udělaný krásný chodníky z kostek. Dost se mě líbí to, že vokolo nich nebudó kameně, jak se dávajó snád' všady. Bude tam enom vobyčejná hlina s trávó. Paráda.
- Nekerém vadí, že se nekeří zajímajó enom vo to, co je kolem jejichho. Co možu říct je to, že to tak zkrátka je. Proč by třeba měla mět nějaká tetička starost s tem, že na druhým koncu dědiny nesvítí světlo?
- Dófám, že tí co drtíjó za tó dálnicó ten betón, už brzo dodrtíjó. Čovek kvůli temu nemože ani mět vovetřený vókná. Né z toho kraválu, na ten mysme na tem našem koncu zvyklí, ale z tech voblaků prachu! Kdo to má furt uklízet!
- No, to je doba. Místo psů sme museli nosit náhubky my! Jakpak ale k temu dondó voní? Ten náš se mě dokonca aji smíl. Čóhal na mě, jak dyby si říkal: "jo, jo, na každýho jednó donde".
- Za most u Luže zasé nekeré hňup vyvezl jakési bordel. Se divím, že se nebójí vo tý svoje ruky! No šak až ho chytne, tož se na něho taky budu čóhat, jak ten pes na mě.
- Lidi, po Objíždce už můžete chodit aji v noci. Nechali sme tam udělat nový světla. Tož se můžete it pomilovat aji tam, kde eště ten kósek přírody je. No a potom, až budete pomilovaní, se tam můžete hned' upravit. Dali sme tam skrz to aji zrcadlo!
- Jó, letos hody nebudó. Tí, co to zakazujó, só uplně hlópi. Tož, jak majó lidi tancovat dva metry vod sebe? No. Navíc ani nemožeme pít z jedné sedmičky, tož co by to bylo za hody. No ja, ale to neznamená, že nevynesete

kroje! Mohli bysme v nich chodit pořád, hody nehody, né? Panečku, to by bylo krásný, dyby tý tetiny kroje nosily jak tenkrát. Có tetiny, ale vy všecí, aji na rolí, a tak.... Ach.

- Fodbalisti slavíjó letos 90 roků od založení. Tož, jak je možný, že dokázali na našem hřišti hrát 89 roků bez voplocení! Jó, to už je včil pravěk.

- No, a dyž sme eště u tech kopců vokolo dědiny, budeme muset přeměnovat Holé kopec. Nevím, kerých chytrých to dysi napadlo tak hlópe pomenovat, dyž věděli, že bude za celé zarůstlé! No.

- Né enom že nám tí poslanci zakazujó svobodně dělat hody. Nekde sem dokonca čtl, že nám chcó zakázat aji košty! Že není moc pěkný chválet na veřejnosti kdejaké chlast. No to se už načisto pomátli, né? Ale, snád' možem byt v klidu. Mysím si, že to neprojde přes našeho prezidenta. Von teda neslope, ale dyž ho potrefí nějaká ta viróza, tož si maličko dá, a to se stává většinó, dyž se lidi dívajó. Tož tak.

- Na kulturáku sme nechali udělat nový vozvučení pódia. Až tam bude nějaká akca, nemusíte sebó nosit naslouchátka. Všeckém bude lepší rozumět. Aji tem vzadu, co zpívajó falešně.

KULTURNÍ KOMISE STAROVIČKY POŘÁDÁ:

v sobotu dne 12. září 2020

od 14:00 na prostranství u kulturního domu

FARMÁŘSKÉ ODPOLEDNE aneb SOUTĚŽ O NEJVĚTŠÍ VÝPĚSTKY

- 14:00 příjem výpěstků (kategorie níže)
- 15:00 vyhlášení vítězů v každé kategorii
- soutěž ve tvoření ze šustí
- soutěž ve vyřezávání dýní

Kategorie soutěže: (v 1. - 5. kategorii rozhoduje váha výpěstku)

1. největší brambora
2. největší cibule
3. největší dýně
4. největší paprika
5. největší hrozen
6. cena veřejnosti

Podrobnější program ještě dolad'uujeme

- Vy, keří máte kópené lístek na muzikál Angelika do Brna, tož nebyďte smutní, že by to propadlo. Voni tí slavní se včil nemožó moct předvádět na tech velkých akcách. Lístek je furt platné. Bude určené nové termín. Ten ale eště nevijó, no a až budó, tož se to dozvíte.
- No, a dyž sme v tem Brně, tož sem tama nedávno projíždal, a to sem panečku čóhal. Přectavte si, že tam majó na tech místech podél silnice a na tech vostrůvkách, tam kde se všude sypó tý kameně, zasaděný nejaký luční kvítí, či co! No krása! Jěj lidi, no to by bylo neco, dyby to bylo aji tady!
- Snád' každé musí znat tó knížku "Dva roky prázdnin". Už sem aji přeměšlal, že to tý děcka letos budó mět taky! Eště že to tak ale nebylo. No jo, vono to ale stejnak bylo dobrodružství, ale pro jejich rodičů! Tož, že bysme napsali nové román "Dva roky sóžení"?
- Tech pět stavebních pozemků, jak se včil rozdělovalo, už je rozdělených. Přectavte si, že jich chcelo tolé lidí. Bylo jich 28 a z nich 13 místních! Nekolik bláznů kvůli temu čekalo na vobci už vod vopoledňa minulýho dňa! Neco kolem 16 hodin! No a vy, na keréch se nedostalo, nebyďte smutní. Rozměšláme na vobci, že brzo rozjedem tu druhó etapu u Objíždky.
- Vy, co máte rádi tó zeleň, můžete mět radost. Kolem dědiny se budó sadit stromy, keře, keříky. Mělo by jich snád' byt až k deseti tisícóm! Budó se dělat takový remízky, sadit vokolo cest, a tak.
- Budeme mět nový vobecní internetový stránky. No, možná že už aji fungujó. Tož, mrknite! Mělo by to aji it nejak propójit s tem chytrým telefó-nem, že potom do něho budó chodit nejaký tý zprávy, či co.
- Jako novó věc sme pořídili staró mlátičku na vobilí. To byl ale kup! Tož ju přetřem a vystavíme v dědině. Tam, hned' na špici, jak se ide od úřadu za humna.
- No a vedle, na druhé špici, jak měl byt ten barák pro starý, to bylo srovnaný a zasadila se tam tráva. Dybyste měli nekeří chuť tam vosázet neco inýho, pěknýho, tož déte vědět.
- Nekeří mě povidali, že na té naše hasičce furt nekdo bévá. Dybyste nevěděli, tož to só naší hasiči. Pokád' byste tam šak chceli neco zkóšat na nejakó tu kulturní akcu, nebo měli nejaké ten króžek, tož stačí vo to požádat.
- Co možu říct je to, že další letošní akcó bude Farmářský vopoledně začátkem září. Chceli sme, aby se tam předváděly tý naše děcka. Tož ale nebudó. Né, že se nechcely doma učit, ale voni ani nemohly nic zkóšat! Tož to budem muset nejak eště domyslet. Tož se pěkně staréte vo tó svoju úrodu, ať to tam s hrdostó můžete do-nest.
- Dyž bylo letos všecko zavřítý, tož Ná-rodni knihovna votevřela všechny knížky na tem internetě. Tož sem tam tak brózdal a našel sem tam povídku vo Štarvičkách! Menuje se "Skřivánci nad Starovičkami". Je to vo té bitvě vo Štarvičky. Ale já hlópé sem si níkam nepoznamenal, jak se tá knížka, v keré tá povídka byla, menovala a kdo ju napsal! Včil už ju nemožu nikde dohledat. Dybyste tam šak nekdy zavítali, tož se po ní poptéte a déte mě vědět.
- U novýho hřiště, s tó dráhó pro ská-kání do dálky, byly vosaděný nový ce-dule vo temto sportu. Je to dělaný aji ke slávě našeho Radka Jušky! My sme šak žádnó slávu kolem toho votevření neudělali, což je škoda. No, vono už je na to stejnak pozdě, dyž už se na něm nejakó dobrou hrá.
- Jo, a eště sem chcel zmínit, že zjara nám to kvítí z tech cibulek pěkně vyrůstlo. Jak kvetly tý ladoňky spolem s pampeliškama, to bylo neco. Enom tý sněženky u hřiště se nekerém nelíbily, tož jich rozkopali.
- No, a eště musím zmínit chválu na tó našu školu! Doneslo se ke mě, že tó divnó dobu tý naše učitelky zvládly moc dobře. Včil se teprvá ukázalo, v čem je ta síla malotřídek.

(TD)

POZEMNÍ TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ VE STAROVIČKÁCH (DVB-T2)

Vážení spoluobčané, připravte se na velké změny ve vypínání „starého“ (DVB-T) vysílání a zapínání „nového“ (DVB-T2) vysílání v našich končinách. Změny to jsou poměrně překvapivé a docela spletité (min. pětkrát jsem si musel přečíst, co a kdy se vlastně vypne a zapne, na kterých kanálech, který multiplex se rozdělí na dva finální apod.). Nebudu vás jimi zatěžovat, pouze nastíním, kdy je třeba přeladit televizi či set top box. Multiplexy (zkráceně MUX) budou čtyři: 21, 22, 23, 24 (nepoplést s čísly kanálů).

MUX 21

Již vysílá programy ČT v HD kvalitě na 26. kanále. Je nástupcem MUXu 1 (29. k.), který bude definitivně vypnut 29.7.2020. Takže pokud 30.7. ztratíte ČT programy, zkuste přeladit svůj přístroj.

MUX 22

Bude vysílat na 40. kanále, na stejném, kde nyní vysílá MUX 2. Ten bude vypnut 1.9.2020, nový naběhne 2.9., kdy si určitě (znovu) přeladíte.

MUX 23

Zapnou jej 1.10.2020, takže určitě další přeladění. Najdete v něm mj. program NASA UHD.

MUX 12

Jedná se o přechodný multiplex na 28. kanále, který zřejmě již přijímáte, avšak bude vypnut 15.9.2020. Nahradí ho právě MUXy 22 + 23.

MUX 24

Zatímco všechny výše uvedené MUXy byste měli naladit z Pálavy, tento bude na 46. kanále vysílat od Znojma a Hodonína. Přeladovat budeme v září 2020.

Na Slovensku se 15.4. změnilý kanály pro DVB-T vysílání takto:

MUX 1 – 39K, MUX 2 – 37 nebo 21K, MUX 3 – 44 nebo 23K, MUX 4 – 27K.

Robert Zeman, dipl. um.

Památky a zajímavosti Staroviček (7)

Ukázková vinice u boží muky

Ukázková vinice u boží muky byla vysazena v roce 2009 pracovníky Obce Starovičky. Nachází se v nadmořské výšce 232 m.n.m. na křižovatce polních cest mezi vinicemi (GPS 48.913290625 N, 16.780883794 E). Odborným poradcem pro její realizaci byl vybrán Ing. Lubomír Lampíř, Ph.D., spoluvlastník Vinařství Sádek u Třebíče s rozlohou 20 ha, které je charakteristické specifickým mikroklimatem nadmořské výšky 420 – 480 m.n.m. Uvedené vinařství bylo hlavní inspirací pro založení ukázkové vinice ve Starovičkách - v jeho areálu se nachází unikátní naučná vinařská stezka, na které jsou prezentovány různé odrůdy vinné révy a ukázky řezů vinné révy, které se dříve používaly nebo stále používají k jejímu pěstování.

Ukázková vinice u boží muky získala konečnou podobu v roce 2012, kdy byly dopěstovány tvary kmenů vinné révy a vytvořeny detailní popisky jednotlivých odrůd vinné révy, jejího řezu a vedení. Údržbu vinice zabezpečuje obec Starovičky svými pracovníky pod vedením zodpovědné osoby provádějící všechny důležité práce spojené s tvarováním keřů a jejich chemickou ochranou. Z hroznů vinice jsou každoročně vyráběna vína – směs bílá a směs červená, používaná na akce pořádané obcí Starovičky.

Ve vinici je vysazeno 16 druhů odrůd vinné révy, které jsou tvarovány 17-ti historickými či současně používanými řezy keřů. Účelem této vinice je představit veřejnosti zajímavosti z oblasti pěstování vinné révy, se kterými se není možno běžně v našich podmínkách setkat, připomenout obecně známé skutečnosti vinařské praxe a představit práce při údržbě vinice.

Vysazené odrůdy vinné révy

- **bílé odrůdy** – Alibernet, Ananasnyj, Chardonnay, Müller – Thurgau, Muškát Moravský, Rulandské bílé, Rulandské šedé, Ryzlink vlašský, Tramín červený, Veltlínské zelené

- **modré odrůdy** - André, Cabernet Moravia, Frankovka, Modrý Portugal, Neronet, Rulandské modré

Použité řezy vinné révy

- GDC vedení – Geneva double curtain, Gobelet, Guyotův řez, Kordón jednoramenný, Kordón jednoramenný s řezem Sylvoz, Kordón šikmý, Lyra, Mosela – stromkové vedení, Palmeta vějířovitá, Rýnsko - Hesenské vedení, Římské jho – Jugum, Scott – Henry systém, Srdcový řez, Thomery – dvouposchodové vedení, Trentina pergola, Vedení na hlavu, Vertiko

Text: Vladimír Drbola

Foto: Zdeněk Trněný

STŘÍPKY Z MINULOSTI – NAŠE ŠTARVICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

ČÁST PRVNÍ – ÚPLNĚ PRVNÍ VZPOMÍNKA V MÉ MYSLI

Když chci začít od začátku, tedy kam sahají mé vzpomínky související s naším zemědělstvím, respektive se zemědělským družstvem, musím se vrátit do soukromého hospodaření v naší dědině. Jelikož píši vlastní vzpomínky, tedy popisují hospodaření mých rodičů tak, jak si na to moje hlava ještě vzpomíná. Proto se můj článek bude jistě zdát velmi osobní, ale v jiné rodině jsem naštěstí jako dítě nemusela žít, a tudíž nemůžu psát vzpomínky jiné... Moji rodiče František a Růžena Kostrhounovi vstupovali do manželství velmi mladí – 21 a 22 let, po válce v roce 1947. Začali hospodařit na 9,5 hektarech sami dva s téměř sedmdesátiletými (adoptivními) rodiči mé maminky, přičemž stařenka, jak jsme maminčině mamince říkali, byla velmi postižená revmatismem a později od 75 let trvale upoutána na lůžko. Tatínek dokonce měsíc po svatbě musel nastoupit základní vojenskou službu, z níž ho po roce na žádost rodiny propustili, z důvodu nutnosti jeho pomoci v hospodářství. Stařeček totiž zrovna na žně docela vážně onemocněl... Ve špičkových pracích si navzájem pomáhali s tatínkovou rodinou, která mimo své menší hospodářství ještě pracovala a tím si přilepšila u sedláka Františka Kadrnky, za kterého byla provdána tatínkova teta Růžena. Mimo tatínkovy rodiče to byli Očenáškoví – sestra Anežka s manželem Petrem, který, jak tatínek říkal, ho hodně naučil. Býval totiž od útlého dětství – 9 let pomocníkem a když dorostl,

tak pacholkem u sedláků, kde musel všechnu práci v zemědělství ovládat. Při žních pomohl tatínkovi také bratr Alois Kostrhoun, náš kmucháček, ač měl své zaměstnání jako výpravčí na dráze. Na žně a na vinobraní jezdil z Brna na pomoc také stařečkův mladší bratr Antonín Najman s manželkou. (Týž Antonín Najman, jehož příspěvek o rodičích vsadil pan Zdeněk Trněný do své knihy STAROVIČKY - HISTORIE A SOUČASNOST). Moc dobře si pamatuji ještě také dvě starší tetičky, které nám chodily pomáhat převážně v zelených pracích ve vinohradech, bramborách, či řepě. Byla to tetička Petronyla Buchtová a Cecílie Mazůrková. Již jsem se o nich zmínila při jiné příležitosti.

Dobře si vybavuji mlácení obilí. Od některého sedláka si naši vypůjčili mlátičku a ta se postavila na začátek stodole navezené obilními snopy. „V presózi“ jsme měli „métnice“. Naši vysadili dveře od presóza, podložili a dali přes schody. Po dveřích pak chlapi nosili plné pytle obilí jen tak hosené přes rameno a sypali do métnice. Na stole v presózi bylo zavdání, chleba zabalený v utěrce a vedle toho velká mísa s rozdělaným tvarohem s cibulí a paprikou (dnes Budapešť). To ale bylo tehdy hezky ze smetanou. Také v hrnku dobře zavázaný hadříkem velice „voňavý“ domácí sýr. Venku kolem mlátičky nebylo na krok vidět, jak se prášilo, ale to nám děckám nevadilo. Motaly jsme se u slámy, kde se nejvíc prášilo a byly jsme šťastné, když nám stařeček svěřili hrabě, abychom slámu „odhrňaly“. „Stařečkem, Očenáškom a kmucháčkom“, jak jsme jim říkali, se chodilo k mlátičce za humna „do Zmole“. To bylo někde pod hřbitovem. Tam se pytle s obilím skládaly na hromadu a odvážely domů, až po vymlácení. No a my jsme samozřejmě nemohli chybět a lezli jsme po těch pytlích a všude zavazeli. Tam mlátičku obsluhoval výrostek, kterému kluci říkali „Ďobánek“. Ten samozřejmě dělal důležitého a velice nás káral, ač byl jen o něco větší než my. Mě napadlo nic jiného než na něho zavolat: „Ale Ďobánku, nemachruj !!“ Samozřejmě si to „vod takovýho usmrkanca nenechal líbit a žaloval našem“. Doma jsem potom měla kázání, jak se mám chovat, že „aji dyž je to kluk, tož nemám co po něm pokřikovat přezdívkó. Voni, že vo to nestójíjó, aby jim při takové práci eště nějaké kluk domlóval, že majó nevychovaný děčko“... My jsme si opravdu každou práci užívali a hlavně jsme

se těšili, jak se sejde celá rodina. A ta naše se opravdu scházela a nepamatuji se, že by se někdy někdo z nich mezi sebou pohádal. Tak to bylo po celý život, ať to bylo při žních, vinobraní „lópání turkyně“ či zabi-jačce, anebo draní peří. Víím, že jsme to nebyli jenom my. Fungovalo to tak v mnoha rodinách, protože na dědině bylo zvykem, aby si lidi pomáhali. V rodině mého manžela to také tak fungovalo. Byly ale také rodiny, kde se mezi sebou hádali, vyčítali, ba dokonce rvali a do smrti spolu nepromluvíli. To bylo většinou u těch bohatých kvůli majetku.

Tatínek, ač velmi mladý, se vypracoval na dobrého hospodáře a opravdu se mu dařilo. Na rady tohoto maminčina strýce Antonína, vylepšoval a vybavoval své hospodářství stroji a pomůckami pro ulehčení práce. Strýc Antonín, který miloval sadařství, mu radil, aby vysadil meruňky. Prý pro každou dceru, jedno pole se 60 kusy, které mu také sehnal ve šlechtitelské stanici v Želešicích. Rodiče tedy přisadili v Nové Hoře vinohrad a různé ovocné stromy a kromě toho 120 kusů stromů meruněk. A nejen to. Tatínek s maminkou se pustili také do rekonstrukce našeho domu pomocí tehdejších komunálních služeb. (Ještě pamatuji mříže v našich malých oknech a vrata „na klapku“). Všechno se však těžce shánělo. Maminka jezdila ve čtyři hodiny ráno na kole do Hustopečí do stavebnin „stát na tihle“. Jednou se vrátila s rukama podřepnými. Jak prý v sedm hodin otevřeli stavebniny, tak jí vlna zájemců stojících za ní porazila a šlapala jí po rukou. Jó to byly drahé cihly. Už ani nevím, zda vůbec tehdy nějaké vystála, protože dávali vždy jen něco málo kusů. Nic méně se jim podařilo náš domek jakž, takž zvelebit, abychom tam všichni i se stařečkama spokojeně i při té každodenní dřině žili. Byli mladí a plní elánu a hlavně, měli se rádi, protože se brali z lásky, což tehdy nebylo pravidlem. Pro stařečka tatínek – takový kluk, nebyla moc dobrá partie. Chtěl pro maminku zkušeného sedláka, aby měl zastání. Brzy však v něm poznal pracanta s dobrým, obětavým srdcem a byl s ním velmi spokojen.... Jenomže jak pokračovala tato padesátá léta a s nimi likvidace soukromých zemědělců, bylo pořád hůře. Zakládala se zemědělská družstva a v naší obci bylo v roce 1950 rovněž družstvo založeno. To já samozřejmě nepamatuji, jelikož mě byl jeden

„Naše rodina – stařecci, rodiče a děti, hody r. 1955“

rok. Pamatuji si však co mým rodičům a samozřejmě ostatním zemědělcům, kteří se vstupu do JZD bránili, nastalo. Dobří hospodáři, kterým se dařilo, totiž do družstva nechťeli. Chťeli pracovat na půdě svých předků, která se dĕdila po generace a neustále přikupovala. A teď ji měli jenom tak pro nic za nic odevzdat? Rovněž stroje a dobytek? Jenže byly na ně nasazeny takové dodávky, které jen horko těžko mohli plnit. A to už si pamatuji a se mnou dnes určitě mnozí z vás. Chodívala jsem s tatínkem, který nesl v každé ruce plný kbelík mléka „k Prokšom“ (místní sběrna) a vždycky paní Prokešové hlásil „na kontigent“. Samozřejmě jsem nevěděla, co to znamená. Byla to dodávka. Byla stanovena na počet hektarů a musela se plnit v podobě mléka, masa, vajec, obilí, aby si mohli zabít pro sebe jedno až dvě prasata za rok. Měli nesku-tečné dřiny a museli si brát, jako mnoho jiných rolníků, další pole „do pachtu“ (nucený nájem), což se samozřejmě těžce stíhalo obdĕlat. Báli se pořádně napít mléka, kterého tolik nadójili, jenom aby splnili dodávku. Tatínek musel na dvoře zbít ze dřeva provizorní přístěnky pro chov odstavených selat, jenom aby dodávku splnili a mohli si dva kusy v zimě zabít. Samozřejmě ti od-vážnější si zabili i jak se říkalo „načerno“. Naši si to však nedovolili, především také kvůli stařence, která se ze všeho od strachu rozstonala, jenom když se řeklo slovo kontrola. Dobře ještě pamatovala kontroly financů. Maminka říkala, že jednou, když přišel kontrolor, měli víc slepic, aby kromě dodávky měli vajíčka také pro sebe. Pár jich pochytili do pytle, aby mohli hlásit „deset“. Pytel i se stařenkou (aby slepice hlídala) vy-sadili na půdu. Když odešel, tak slepice i s roztřesenou, málem polomrtvou stařen-kou sundali z půdy. Usoudili, že jim to za

ten stařenčin a nakonec také jejich strach nestojí. Jednou ale přece! To se jim u krávy narodila dvojčata. Tehdejší veterinář pan Batěk jim radil, aby nahlásili jenom jedno tele a to druhé si zabili na maso. Po jeho naléhání slovy „lidi dyď nebyďte hloupí“ ho poslechli. Maminka potom říkávala, že už by to nikdy neudĕlali. Nejenom ten strach, ale to nebohé telátko ani jíst s chutí ne-mohli, jak jim ho bylo líto. To však nebylo všechno. Měli dobrého známého nějakého pana Nermuta z Vranovic, který měl ob-chod a navštěvoval našich s celou rodinou i na hody, což dobře pamatuji. Tento pan Nermut zase jednou přijel, sedĕl v kuchyni u stolu, pojídal a popíjel, co mu naši „zav-dali“. Já jsem se pořád kolem něho motala a chťela něco říct. To bylo rodičům jasné, že mě pro něco svrbí jazyk, ale nevěděli, co ze mě vypadne. Až tu po chvíli jsem se začala kroutit, zvedat zástěrku k puse a chlubit se „Héč, my zabijávame telátka!“ Naši ztuhli, pan Nermut se zasmál, načež mu vše rodiče objasnili. Jenom zaúpĕli, představte si, kdy-bych se tak chlubila a na té židli by sedĕl kontrolor, ten ryšavé pihovaté Bojanovčák, na kterého si také ještě pamatuji! To by jen tak neprošlo. Za všechno se trestalo...

Jak jsem se již zmĕnila, dodávky velmi lidi ubíjely a stále víc jich podléhalo a vstupova-lo pod nátlakem různĕ vyvíjeným do družstva. Bylo však všechno takové zma-tečné, nezavedené a družstvu se moc neda-řilo a ani počasí jim prý tehdy nebylo naklo-nĕno. Tyto družstevníky však potkala ještě větší pohroma v únoru roku 1958, kdy ne-známy pachatel posypal v čísle 14, kde byl ustájen hovězí dobytek, pro něj připravené krmivo arsenem a tak otrávil 56 kusů. Bylo to strašné. Ač rodiče do družstva nechťeli,

pamatuji však, jak se všemi cítili a říkali, že něco takového přece nemůžĕ udĕlat člo-vĕk, který je zvyklý se o dobytek starat. Všem bylo strašně líto, nejen lidí, ale přede-vším těch nařikajících zvířat, která jsme sly-šeli až k nám domů. Bylo vyšetřování, vyslý-chání, ba dokonce zatčení některých ob-čanů, avšak bezvysledně a tak byli zase všichni propuštěni...

Zatím starší zkušený sedláci, kteří umĕli hospodařit, stále ještě odolávali. Až přišel příští zlomový rok 1959 a tu museli nucenĕ nastoupit i všichni ti, co dosud vzdorovali. Ti největší byli prohlášeni za kulaky a do-konce i s rodinami vystĕhováni. Kromĕ vel-kých sedláků přišla řada také na moje ro-diče. Bylo mi deset let a to jsem už přece jenom tuto situaci chápala víc. Bylo u nás hodně pláče. Stařecci plakali a nechápali, že to, pro co žili, ta pole, která kupovali vždy, když nějaké peníze zahospodařili, ten doby-tek, tu starou Marušu (konĕ), musí odvést. Rodiče plakali u dobytka, plakali, když mu připravovali naposled krmení, když napo-sled zapřahali naši Marušu, plakali na poli...Moje kamarádka Zdena říká, že si náš smuteční průvod dobře pamatuje, jak jsme všichni včetně stařečka vedli dobytek s plá-čem přes naše Lužánky do dvora č. 14... A ty vysazené meruňky? Ukázali první úrodu, kterou jsme vezli na voze v koši z našeho Puštáře. Vidím to, jako dnes. A meruňkový Puštář šel do Pavlovic (zámĕna mezi druž-stvy) aniž by se někdy vrátily peníze za po-řízení stromků. Alespoň ta Niva nám zůstala coby záhumenek. Tím skonĕilo v roce 1959 soukromĕ hospodaření mých rodičů a dal-ších rodin...

Pokračování příště
Anna Haluzová

„Zajecká ulice kolem r. 1940“ Václav Haluza st. veze „futro“ (krmení).

„Zimní mláčení u Kadrnků“ za války: zleva František Mazůrek (Severín), Anežka Očenáš-ková, Marie Kostrhounová.

„Chaloupky, v pozadí
celnice u hřbitova“
Žně – Václav Hradil
sváží obilí.

„Lužánky – v pozadí
stodola Popovských“
Slepice vyseďla „na
hůře“ 22 kuřat, r. 1951.
Anička jim sype.

„Zajecká ulice r. 1957“ vzadu Anastázie Šebestová, zleva Růžena Kostrohounová s dcerou Bětuškou, tři
první družstevnice z naší ulice – Marie Florianová, Emilie Malinková, Růžena Horáková a naše sousedka
nedružstevnice, švadlena Františka Kuchyňková-Svobodová.

Z osobního archivu rodáka ze Staroviček

V několika posledních vydáních zpravodajů jsem ve svých příspěvcích opustil původní časovou posloupnost, která provází každého jedince celým životem. Většinou to-muto procesu říkáme vznešeně stárnutí. Měl jsem pro to několik důvodů. Bohužel u vzpomínek na dva kamarády s názvem „Cesta nikam“, jsem popsal cestu pouze jednoho. U druhého, sice již písemně zpracovaného, ještě nenastal čas k jeho zveřejnění. Protože jsem několikrát prohlásil, ale i zveřejnil názor, že zpravodaj by měl být určen především místním autorům, kteří dokáží poutavě psát nejen o historii, ale i současnosti obce, tak jsem si povinně udělil přestávku. Vždy se děvčat na radnici před každým novým číslem ptám. Máte tam ještě místo?

Následující příběh není jen o jednom klukovi ze Staroviček, ale i mnoha dalších, nejen kluků, ale i děvčat, kterým zemědělský, nebo chcete-li rolnický původ určil životní profesí. Děvčata z těchto rodin to snad měla ještě složitější. Má sestra Anka, o tři roky mladší, absolvovala roční Drubežářské učilistě ve Velké Bíteši. Většina jejich vrstevnic, ale i pozdějších ročníků, neměla ani tuto možnost nebo ji nedokázala využít. Mnoho děvčat proto volila únikovou cestu od zemědělství, směrem do měst (Náchod, Polička), kde se spokojila se zaučením v oboru tkalena.

Zemědělská učňovská škola /ZUŠ/

1.září 1954 jsem nastoupil na jednoletou Zemědělskou učňovskou školu (ZUŠ) v Kloboukách u Brna, která se ještě v předchozím roce jmenovala Středisko pracujícího dorostu (SPD). Záměrně uvádím i druhý název, neboť pod ním byla více známá místním občanům. K této zkratce se ještě později vrátím. Při nástupu mně nebylo ještě 14 let a některým učňům naopak, již přes šestnáct. Opět se opakovalo to samé, co na základní škole. Kadrnka, Hanzlík, Matocha nejmladší a zároveň nejmenší z 32 učňů. Poprvé jsem se, jak se říkalo, vydal samostatně do světa. Snad nejzajímavější na startu této životní kapitoly bylo, že mě na úvodní den doprovázela matka a hlavně to, že jsem měl ve sportovním „pytlu“ něco, čemu se říkalo tuba, na které byl velký nápis THYMOLIN. Ještě doma mně bylo vysvětleno, že se jedná o zubní pastu, kterou si musím denně čistit zuby, a to co leží vedle něj, je zubní kartáček, bez kterého by to nešlo. Dalším předmětem výbavy byla jakási krabička, ve které jsem objevil mýdlo. Bylo to mé první setkání s rekvizitami na čištění zubů a základní hygienu. Každý nový učeň měl nějaký doprovod, ale byli to převážně jejich matky. Po vítacích projevech jsme byli ubytováni ve

dvou pokojích, které byly vybaveny bílými patrovými postelemi, jež nešly demontovat (rozložit na dvě samostatné). Ještě před vlastním ubytováním potkala matka na nádvoří školy paní z Horních Bojanovic, také doprovázející svého syna a trochu se znaly. Tak se stalo, že její syn Honza obsadil spodní postel a já se uvelebil v patře nad ním. První noc jsem nemohl dlouho usnout, proto jsem mohl slyšet jakési vzlykání nebo nařikání pode mnou. Naklonil jsem hlavu směrem dolů a viděl Honzu jak má sepnuté ruce a šeptem se modlí „Andělíčku můj strážníčku“. Bez slz se to neobešlo. Byla to naše první noc bez maminek. Také jsem se pomodlil a za chvíli o sobě nevěděl. Asi týden jsem usínal s touto modlitbou. Jak dlouho se modlil Honza nevím, nikdy jsem si nedovolil s ním debatovat na toto téma. Jsem přesvědčen, že se modlil každý večer, a po celou dobu pobytu.

Hned druhý den nastal běžný učňovský režim. Pokud se dalo dělat venku, tak se vyučování střídalo po týdnu s praxí. V zimě se pouze učilo. Praxe nebyla nějak fyzicky namáhavá, ale přesto odporná. Kdo trhal celý den třešně, sbíral brambory, okurky nebo okopával vinici, jistě pochopí. Nejvíce mě ale dala „zabrat“ samostatná týdenní praxe, kterou musel v průběhu roku absolvovat každý učeň. Spočívala v tom, že učeň se musel úplně sám, bez cizí pomoci, postarat asi o osm prasat a to od přípravy krmení až po vyházení hnoje. K tomu ještě výpomoc v kuchyni, která začínala donáškou chleba a rohlíků ještě před šestou a pak podle potřeby. Žádná kontrola za mnou po celou dobu nepřišla, nikdo neporadil. Jistě jsme byli bedlivě sledováni a v případě nedostatků by učitelé zasáhli. Ale ta nejistota v tom, co dělám špatně, zda postupuji podle toho, co nás učili, byla důvodem k vyřčení slov, že mě tato praxe dala „zabrat“. Tehdy mně bylo 14 let a 4 měsíce.

Ve škole to bylo bez problémů. Nejdříve se krátce opakovala látka z osmičky. Zde jsem si již plně ověřil a také uvědomil, co jsem již jednou popisoval. Nebylo pro mě problémem pochopit to, co ještě před půl rokem bylo nezdolatelnou překážkou. To, že mně matematika nepůjde a nebude bavit po celý život, jsem ještě nevěděl. Ta se tam ale vyučovala málo a v ostatních odborných předmětech jsem patřil k nejlepším. Pokud šlo o lumpárny, tak jsem se jich zúčastňoval jako ostatní. Pamatuji noční bitky po večerce se zauzlovanými ručníky nebo boxerské souboje. Také jsme si napouštěli vany plné horké až vařící vody a soutěžili, kdo v ní déle vydrží. Druhý den jsme museli za trest nosit po schodech desítky kbelíků vody až na půdu do expanzní nádrže, kde údajně chyběla. Jinak ji školník napouštěl hadicí. Na

tajné noční opouštění internátu, které skončilo jednou zraněním učně autem (a tak se na to náhodně přišlo), nás ti starší nepotřebovali, takže jsme o něm ani do osudového zranění nevěděli. Podobných událostí bylo víc, ale nás vzrůstem o hlavu menší a několik let mladší, mijely. Proto jsme někteří, aniž bychom o to usilovali, byli ti hodní a disciplinovaní. Když se ohlížím zpět a podívám se na společnou fotografii, kde jsem opravdu mrňavý, nedokáži si vysvětlit, proč jsem oproti ostatním nepociťoval vůbec žádný fyzický handicap. Byli jsme si z mého pohledu rovni.

V lednu 1955 jsem byl ještě se dvěma spolužáky poslán na vyšetření ke klobouckému obvodnímu lékaři, nebo jak se jim tehdy říkalo, doktoru Králíkovi, zda jsme schopni absolvovat nějaký pobyt na horách. Nikdo z nás nic bližšího o tom nevěděl. Sám lékař byl informován lépe, pravděpodobně ředitelem školy. Vypptával se nás na různé detaily a my nevěděli, co na to odpovědět. Ředitel se tak asi jistil, kdyby byl u někoho z nás vyneseno ortel neschopen. Doktor Králík, tehdy se nám zdál jako hodně starý pán, byl ale veselá kopa. Ještě před odchodem nám sdělil, že nám vystaví potvrzení o schopnosti k výcviku, ale pod podmínkou, že se budeme řídit lyžařským heslem. Nemohli jsme mu to slíbit, protože jsme heslo neznali. Tak si ho pamatujte, byla jeho odpověď: „lůže si říť“ neboli „lůže si říd.“ Po slibu, že se jím budeme řídit, nás propustil.

Koncem ledna 1955 již bylo o pobytu na horách jasněji. Dozvěděl jsem se, že jsem byl společně s dalšími dvěma spolužáky vybrán, za dosažené výsledky v prvním pololetí, na 14 denní pobyt, do Lyžařského výcvikového střediska mládeže v Hostinném.

Do Hostinného se sjeli učni z celé republiky a z různých učilišť. Při přivítání jsme se dozvěděli to samé, co nám bylo sděleno v Kloboukách, že výběr nás byl poměrně náročný, že patříme k těm prospěchově lepším, což jsem doposud o sobě nevěděl a ani mě to nějak zvlášť nepotěšilo. Také, že máme fyzické předpoklady pro náročný výcvik, který nás čeká, což byla opět pro mě úplná novinka. Nejzajímavější po příjezdu sem bylo zjištění, že jsem mohl přijet nahý. Vyfasovali jsme zde veškeré vybavení od spodního prádla, lyžařských kalhot, bund, několika druhů obuvi, svetrů, kulichů, rukavic až po lyžařskou výstroj, která byla na tehdejší dobu kvalitní. Kromě snídaně, oběda a večere jsme dostávali ještě svačiny a přesnídávky, což byl pro mě nový pojem. Věnovalo se nám několik instruktorů. Vypadalo to jako soustředění budoucích šampiónů. Pobyt pro mě nebyl ale vůbec pohodový. Vždyť jsem nikdy nevlastnil lyže a ty, co dělal stolař Jan Mikulica, patřily bratrovi

Vaškovi. Měly řemínkové vázání a já je měl na nohách pouze několikrát. Zde jsem měl speciální lyžařské boty a lyže s vázáním kandahar, které měly kovové hrany, což jsem viděl v životě poprvé.

Každé disciplíně, kterou jsme měli v daný den nebo dnech zvládnout, předcházela vždy po snídani teoretická průprava. Pak následoval přesun do terénu. Měli jsme sjíždět, i když po patřičné instruktáži základních prvků (postoj, pluzení, slalom, křišťánky atd.) a jejich osvojení z kopců, které mně naháněly hrůzu. U nás doma se sáňkovalo před školou, což byl pro nás největší kopec a občas se lyžovalo na Flekumpercích. Ty však byly v porovnání s tím, co bylo tady mírným svahem, na kterém se neučí ani začátečníci. Hlavní výcvikový svah jsme sjížděli od spodní části a pak se postupně přidávalo až po jeho nejvyšší bod, jak jsem se naivně domníval. Sklon svahu od jeho domnělého nejvyššího bodu v délce asi 40 m mně připadal jako svah pod okny hradu na Pálavě. Pak se pozvolna zmírňoval a končil asi po 150 až 200 metrech. Tehdy neexistoval žádný šlepr (výtah), takže nahoru se postupovalo asi do poloviny stylem stroměček a od poloviny po tzv. žebříku. Uklouznout někde pod vrcholem znamenalo pád až na začátek výstupu. Instruktoři byli vcelku rozumní, nic nám nenakazovali, co nemáme zažité, ale také nic neodpustili. Bohužel nemohli rozpoznat, jak se stavíme navenek a co se odehrává uvnitř. Když přišel den D a instruktoři byli přesvědčení, že máme natrénováno, dostal jsem povel spustit se z nejvyššího bodu. Pojímala mě hrůza. To jsem ještě vůbec netušil, že vlastně bojuji s mým celoživotním problémem, strachem z výšek. Celý svah jsem potom musel sjet během několika dnů asi pětkrát, vždy jako poslední nebo předposlední a vždy s hrozným strachem. Při volném programu jsem nejvíce jezdil asi z poloviny až dvou třetin svahu a to docela suverénně. Tady mně to šlo a také bavilo. Takových nás bylo asi pět, ostatní jezdili až z vrcholu. Byl jsem přesvědčen, že nahoru mě již nikdo nedostane.

Slalom jsme trénovali na protějším svahu, který byl mírnější a delší. Tento výcvik jsem zvládal bez problémů. Samozřejmě na kluky o rok až dva starší jsem nemohl stačit. Na stejném svahu byl postaven menší můstek a tak asi po 10 dnech pobytu přišlo i na něj. Je jasné, že nároky na nás se postupně zvyšovaly a skoky měly být vyvrcholením celého výcviku a také potvrzením toho, co do nás instruktoři dostali. Po ukázce instruktorů přišla řada na nás. Můstek byl ale malý, nedělal mně problémy. Nejdříve nájezd v dřepu, na hraně odraz, ruce při těle, pak skok asi pět až sedm metrů. To se trénovalo přibližně dva celé dny. Pak nám bylo sděleno, že se přesouváme na můstek větší. Neměl jsem tušení, kde se vůbec nachází, proto mně vrtalo hlavou, proč se vracíme do míst našeho hlavního výcvikového svahu.

Pak přišel šok. Na vrcholu hlavního výcvikového svahu stála konstrukce zdánlivě malého můstku. Již v předcházejícím povídání jsem uvedl, že jsem se domníval, že jezdíme z vrcholu svahu. Bylo to úplně jinak. Nad místem, z kterého jsme sjížděli dolů, ještě pokračovalo mírné stoupání v délce asi 200 metrů a pak se kopec svažoval na opačnou stranu. Až později jsem se dozvěděl, že místní zkušení lyžaři začínají sjíždět svah od horizontu, pak následoval bod zlomu, což byl náš vrchol a po něm následoval prudký spád dolů. Mnou popisovaný prudký sklon v délce asi 40 metrů byl vlastně po postavení můstku dopadem pro skokany. A nyní já, který má strach sjet jenom z obyčejného kopce, si ho má ještě prodloužit o nájezd na můstek? A z něho dokonce skočit? Dobrovolně bych ho nejel ani bez můstku. Pak to ale přišlo. Začalo se skákat. Instruktoři skákali podle mého současného odhadu kolem 30 m. Tehdy jsem to vůbec nevnímal. Přemýšlel jsem, jak se skokům vyhnout nebo jako skočit a vlastně neskočit. Věděl jsem, že půjdu poslední nebo předposlední, což bylo u všech disciplín výhodné. Člověk se mohl poučit z chyb ostatních, případně se vyhnout různým nástrahám. Ale tady to bylo právě naopak. Každý skok kluků přede mnou jsem moc prožíval a trpěl. Několik míst přede mnou skákal Karel Mertl, jeden ze spolužáků z Klobouk a skok neustál. Celý zbytek svahu absolvoval v kotrmelcích. Něco se mu stalo s nohou, byl ošetřován a skoky byly přerušeny. Konec výcviku strávil s nohou v sádře. Tehdy jsem ještě nevěděl, že i s tímto se při podobných výcvicích počítá. Utěšoval jsem se nadějí, že se po jeho pádu nebude se skoky pokračovat. Bohužel, pokračovalo se, až přišla řada i na mě. Pořád jsem měl před očima Karlův pád. Je to ale k nevíře, když se chystám po tolika letech popsat skok, dělá se mně špatně od žaludku. Šlo to velice rychle. Nájezd, žádný odraz, zavření očí a pak několik vteřin čekání na pád. Protože nás učili, jak se chovat při pádu a umět ho korigovat, nic se mně nestalo. Oči jsem ale otevřel, až jsem se zastavil. Byl to můj první a poslední skokanský pokus na skutečném, i když asi nejmenším můstku. Někteří kluci ale skočili až 15 metrů. Pokud si dobře vzpomínám, ve skocích se v ten den, ale i následujících již nepokračovalo. Od té doby mám velkou úctu ke skokanům na lyžích.

Pozn. Jednou, o mnoho let později, již ženatý jsem byl i s manželkou ve skokanském areálu na Štrbském plesu. Šli jsme po schodech nahoru podél doskoku až po tzv. buben a tam jsem se otočil nazpět. Chytala mě závrať. A to teprve se před námi tyčila skokanská věž. Do dvou minut jsem byl dole.

Na závěr výcviku ale proběhl ještě jeden závod, který se mně vryl detailně do paměti a mnohokrát ovlivnil mé budoucí jednání. Poučení z jeho průběhu a hlavně konce mně hodně později pomohlo. Byl to běh, jehož

délku si již nepamatuji, odhadem tak na 4 až 5 km. Samozřejmě na žádných běžkách, ale na lyžích, se kterými jsme jezdili po celou dobu výcviku. Trať měla tvar velkého V, na jehož jednom vrcholu byl start, dole na špičce byla otočka a na dalším vrcholu cíl. Vedla lesem s poměrně rovným profilem. Startovalo se v několika vteřinových intervalech, pořadí se losovalo. Vybíhal jsem na trať asi 3. až 4. od konce. Dost dlouho jsem se držel kluka přede mnou, kterého jsem dostihl, ale pak mě postupně předbíhali kluci startující za mnou. I ten, co běžel původně přede mnou byl v nedohlednu, svezl se s nimi. Po chvíli jsem vlastně běžel sám a začal uvažovat, co dál. Zdálo se mně, že mám špatně namazáno, za chvíli, že mám asi ztrženou hranu a podobně. Fyzicky to nebylo nejhorší, ale zrychlit nešlo. Pak jsem najel hranou na pařez nebo kámen a bylo rozhodnuto. I když to nebylo schválně, bylo to důvodem dál nepokračovat a mít něco pro výmluvu. Říká se tomu rezignace, po které následuje vzdání závodu. Sundal jsem lyže, hodil přes rameno a z první části tratě pomyslného V jsem přešel ještě před otočkou na tu část tratě, která od otočky směřovala k cíli. Jednalo se asi o 50 m chůze lesem. Co jsem uviděl, bylo pro mě překvapením. Pomalu všichni kluci startující přede mnou běželi sjetí v jednom houfu a ti, co mě předběhli, byli ve vedení a v cíli obsadili 1 a 2 místo. Kdybych vydržel běžet do otočky při stejném tempu, měl bych kluky přede mnou na dohled. S tím se pak již dalo něco udělat. Někteří byli úplně schvácení a mleli z posledního. Vůbec si nemyslím, že bych se nějak dobře umístil, ale na střed startovního pole to mohlo stačit. Moc, ale moc mě to mrzelo. Nikdo mně nic nevyčítal, takových nás bylo víc. Nakonec, co se dalo od toho nejmenšího a nejmladšího očekávat. Já jsem si o tom ale myslel něco úplně jiného. Jistě to nemusím vysvětlovat.

Poslední dva dny pobytu ve výcvikovém středisku byly volnější, každý se mohl vyžívat na lyžích v tom, co ho bavilo. Nepobývali jsme již na osudové sjezdovce, ale na tom svahu, kde se trénoval slalom a byl malinkatý můsteček, který všichni dobře znáte - menší hromada navršeného sněhu. Všechno probíhalo v pohodě, cítil jsem na sobě tu změnu od počátku výcviku až k závěru. Hodně jsem tam získal a to nejen po stránce lyžařské. Neznal jsem kluka z okolí, který by měl takovou nebo podobnou možnost výcviku. A dokonce relativně na tak dlouhou dobu. Poslední den pobytu jsem byl ale tak nezdravě sebejistý, že jsem jezdil, ale i ostatní, slalom v čerstvém prašanu. Bylo to efektní, od lyží létaly gejzíry sněhu a při pohledu zpět byla vidět krásná vlnovka. Nic se nemá ale přehánět. Při jednom z posledních slalomů, ne-li dokonce při posledním jsem najel do hlubokého sněhu a zákrut končil pádem. Věděl jsem, že je zle. Pravá noha byla vykroucená v nepřírozené poloze

a hodně bolela. Bolest jsem ale musel překonat, postavit se sám na nohy a ze svahu dojet dolů. Nikomu jsem ale nic neříkal. Se svojí hloupostí se přece nebudu chlubit. Na ubytovnu jsem se nějak dobelhal, skluzem na lyžích to šlo. Horší byla normální chůze. Byl to klasický výron kotníku. Noha hodně opuchla, ale na druhý den jsem ji do mrazovky dostal. Opět si nepamatuji, jak a čím jsem se dostal domů. Ale vím, že po příjezdu bylo nějaké volno, tak jsem si za pomoci octanu dal nohu částečně do pořádku. Ještě ale asi 14 dnů noha bolela a mírně jsem pokulhával.

V druhém pololetí jsem se prospěchově mírně pohoršil. Nebyl důvod se nějak biflovat, když i to málo, co jsem tomu dával, stačilo. Někteří kluci, když to řeknu kulantně, tam byli skutečně málo chápaví. Ale kupodivu se mnozí z nich oproti mně vyučili později v dobrých řemeslech. Jeden z nich dokonce elektrikářem. Ale to předbímám. Učitelé byli odborně vynikající, ale jinak až krajně konzervativní. Delší vlasy, jak se říkalo na havla, byl pro ně přestupek. Zrovna tak zúžené kalhoty (rourky) nebo vysoké manžety. Byla to doba tzv. pražských pásků, které tehdejší ideologie potírala a právě oni byli nositeli této módy. Na dvoře učiliště stály proti sobě dva vysoké kůly, na které se mohla natáhnout síť a vzniklo tak provizorní volejbalové hřiště. Volejbal byl jediným sportem, který se tady mohl provozovat.

Ale času na něj bylo málo. Správně bych měl napsat, že podle názorů tehdejších učitelů, byla hra volejbalu ztrátou času. Nebo také jinak. Copak zemědělec a volejbal jde dohromady?

Otevřelo se jaro a s ním zase pravidelná praxe a také pro mě nezapomenutelná oslava 1. Máje. Před tímto májem si na předešlé vůbec nevzpomínám, nevím, jak se vůbec slavily a zda jsem se jich zúčastnil. Asi ne. Ale vím, že se konaly v Hustopečích, které tehdy byly pro nás okresním městem. Takže první vzpomínku mám až z Klobouk. Tady se začínalo, jak bylo zvykem, velkým úklidem a výrobou různých mávátek, transparentů a oprášením starých portrétů politiků. Byly připraveny také transparenty typu: ZUŠ zdraví 1. Máj nebo SPD zdraví 1. Máj. Chystal se i alegorický vůz. Dobře si pamatuji, že pro moji malou výšku jsem nic nemusel nést. Ostatním klukům to bylo jedno a měli z toho legraci. Klobouky jsou malé městečko, takže se chodilo různými ulicemi, aby to nějaký čas trvalo. Jeden moment při průchodu náměstím jsme skandovali hesla: **SPD** zdraví 1. Máj, nebo **Ať žije první máj**. Najednou se z chodníku docela sborově ozvalo a dokonce asi třikrát: **Ať žije Svaz Posraných Děcek**. To byla naše přezdívková, kterou jsem slyšel poprvé a zrovna za takových okolností. V Kloboukách nás neznali pod názvem ZUŠ nebo SPD-Středisko pracujícího dorostu, ale jako Svaz posr....

děcek. To byla opravdu sprcha, mně ani nedošla, ale starší kluky to hodně mrzelo. Nevím, kdo to volal a jaké to mělo dozvuky, jestli vůbec nějaké. Ale i učitelé to museli slyšet. Byla to doba, kdy se takové věci jen tak nepřešly. Proto asi tak hluboké zapamatování.

Málem bych zapomněl ještě na jednu, politicky významnou událost, ale pro mě asi úplně okrajovou a tou byla I. celostátní spartakiáda. Vůbec si nevzpomínám, že bychom nějak pravidelně a usilovně na ni nacvičovali. Bylo to asi tím, že jsem byl dost dlouho mimo, nejdříve na uvedeném lyžařské výcviku a později na týdenní praxi. Ale vím, že jsem v Praze několik dní byl, něco na Strahově odcvičil a pak rychle odjel domů. Cvičil jsem ve skladbě učňovské mládeže a vlastně stínoval pohyby cvičenců kolem mne. Trochu si ještě vzpomínám na ubytování a pochod Prahou.

Uplynulo dalších několik týdnů a přišel závěr s učňovskými zkouškami. Konaly se až koncem července. Až po několika letech mně bylo vysvětleno, proč tento termín. Zvládl jsem je bez větších problémů, ale vysvědčení jsem neobdržel. Mělo se předávat později a já si pro něj nemohl přijet. Dodnes nevím proč.

To jsem ještě netušil, že mám před sebou nejen já, ale především matka, tři roky velmi složitě období.

KaFr.

(NE)HODY – KROJOVANÁ ZÁBAVA STAROVIČKY 2020

SOBOTA 25. 7. 2020

HRAJE DH SOKOLKA ZE ŠAKVIC

Od 16:00 hod. ODPOLEDNÍ ZÁBAVA
- dětské sólo

ZVÁNI JSOU VŠICHNI V KROJI I BEZ KROJE

Od 20:00 hod. VEČERNÍ ZÁBAVA

Krojování vstupné zdarma
Odpolední vstupné 50 Kč
Večerní vstupné 100 Kč

Foto: Odcházející žáci z pátého ročníku a jejich tablo.

Společenská kronika

V měsíci květnu oslavily
významné životní jubileum

paní **Anděla Kynická** – 95. narozeniny
paní **Žofie Kostrhounová** – 94. narozeniny

V měsíci červnu oslavily
významné životní jubileum

paní **Jiřina Pleskačová** – 80. narozeniny
paní **Františka Kouřilová** – 80. narozeniny
paní **Ludmila Bízová** – 60. narozeniny
paní **Jana Lockerová** – 60. narozeniny
paní **Marie Pěnčíková** – 50. narozenin

Rozloučili jsme se:
květen – paní **Drahomíra Ovísková**, č.p. 61

FIRMA THERMAL-TREND

TJ STAROVIČKY - KABINY A UBYTOVNA

BOŽÍ MUKA

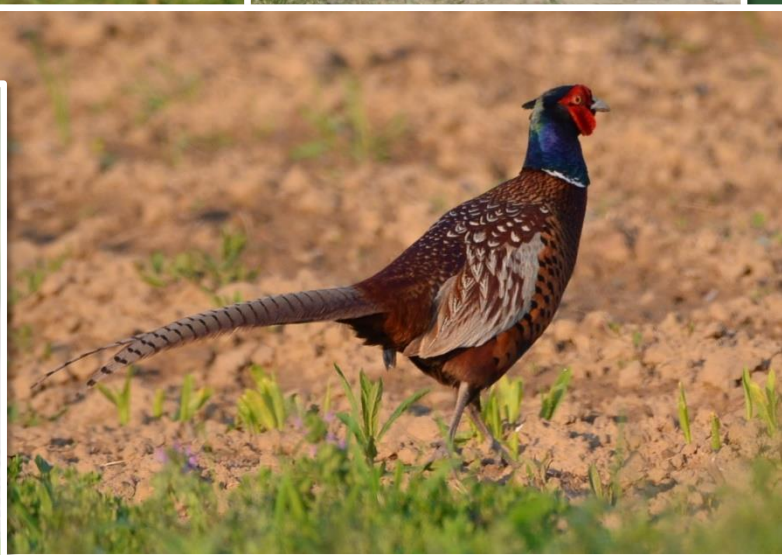
PAMÁTNÍK 2. SVĚT. VÁLKY

ČISTIČKA ODPADNÍCH VOD

Foto: Zdeněk Trněný

Zdeněk Trněný: na lovu...

STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ - ČERVEN 2020 / ČÍSLO 82. Vydavatel: Obec Starovičky, Starovičky 43, PSČ 691 68. Zaevidováno pod ev. č.: MKČR E 20321.

E-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz. Náklad 380 ks, výtisk je neprodejný. Za podepsané příspěvky odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit a jazykově upravit, obdržené materiály neuveřejnit, důvody neuveřejnění nesdělovat. Termín další uzávěrky je **10. 8. 2020**.

Příspěvky zasílejte na e-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz nebo do kanceláře OÚ Starovičky.

Redakce: **Iva Horáková (IH)**, **Hana Kapustová (HK)**. Grafická úprava: **Vlastimil Ovísek**. Tisk: **Tiskárna Brázda**, www.tiskarnabrazda.cz.

Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: **Vladimír Drbola (VD)**, **Mgr. Dana Walterová (Wal)**, **Dominika Francová (Fra)**, **Hana Harthová (HaHa)**, **Tomáš Dolák (TD)**, **Ing. František Kadrnka (Kafr)** a další podepsaní autoři příspěvků. Fotografie na titulní a zadní straně: **Zdeněk Trněný**.